

Veiligheidsprotocol.

Inleiding en motivatie t.a.v. veiligheid en aansprakelijkheid.

Veiligheid is voor onze men vereniging een vanzelfsprekende zaak. Naast veiligheid, komen menselijke fouten en de daarbij behorende aansprakelijkheid, steeds meer in de maatschappelijke belangstelling. Het wordt de laatste jaren steeds duidelijker dat het noodzakelijk is om een aantal regels over veiligheid en gedragscodes (een veiligheidsprotocol) duidelijk op schrift te hebben en daar ook concreet mee om te gaan, niet alleen met betrekking tot de zorg voor onze paarden, menners, groomers, maar ook tot de zorg naar (onze) kinderen en het aanwezige publiek bij evenementen, wedstrijden, lessen en ritten.

Vaak is de mens een cruciaal onderdeel van een veiligheidsketen. Er wordt veel aandacht besteed aan veilig gedrag en het volgen van procedures. Dat is nodig, maar is nog geen garantie dat het proces of systeem ook veilig functioneert. Menselijke fouten zijn niet uit te sluiten, maar de kans op een fout is wel te minimaliseren.

Ons uitgangspunt is: Voorkomen is beter dan genezen. Let wel: Alles voorkomen kun je nooit, maar we kunnen ons wel zo goed mogelijk op alles voorbereiden. Daarom dit protocol over veiligheid. In dit protocol zijn punten opgenomen, waar men rekening mee dient te houden, waar aandacht aan gegeven dient te worden, danwel gecontroleerd of uitgevoerd dient te worden. We proberen het maximale te doen om de paardensport zo veilig mogelijk te maken.

Aansprakelijkheid:

De men vereniging 'V.A.P. Maas en Waal' en zijn bestuur en de door haar ingeschakelde bedrijven, instellingen of personen aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor schade of ongelukken aan personen, paarden of materiaal. Deelnemers en bezoekers zijn zelf verantwoordelijk.

Brochure basiskennis paarden.

Voor mensen die geen ervaring hebben met paarden maar die zich hiermee wel bezig willen houden heeft de Stichting Veilige Paardensport een brochure beschikbaar over de omgang met paarden. De brochure is digitaal beschikbaar op de website www.veiligpaardrijden.nl of te bestellen bij het secretariaat van Stichting Veilige Paardensport.

Eisen aan harnachement, rijtuigen en kleding van de menner.

- Wanneer menners gebruik maken van een hippische accommodatie zijn zij verplicht gebruik te maken van een goed passend en goed onderhouden tuig. Het leer/tuig mag geen tekenen van slijtage vertonen en de stiksels, de kapeinden en de stoten moeten in orde zijn. Tevens dient het harnachement regelmatig gecontroleerd en onderhouden te worden.
- Er dient gebruik gemaakt te worden van een passend, goed onderhouden en stabiel rijtuig, dat goede zitplaatsen heeft en voorzien is van goed functionerende remmen, een draaikrans/schamel die volledig onderdoor kan draaien (alleen bij vierwielige rijtuigen), en juiste verlichting en reflectoren (alles volgens reglement Verkeersregels en verkeerstekens).
- Bij rijtuigen die alleen gebruikt worden op het terrein van de hippische accommodatie mag, mits het terrein vlak is, een ongeremd rijtuig gebruikt worden indien er een tuig met broek gebruikt wordt of wanneer stophaken aan de lamoebomen bevestigd zijn met gebruik van brancardbeugels. Wanneer het rijtuig alleen gebruikt wordt op eigen terrein hoeven er op het rijtuig geen verlichting en reflectoren aanwezig te zijn.

Eisen rondom het dragen van een veiligheid cap

- Het dragen van een veiligheid cap is verplicht volgens de accommodatie regels en de regels van de KNHS. De veiligheid cap dient te voldoen aan de NEN-EN 1384 (Deze norm is per 1 februari 2012 herzien en vervangen door de NEN-EN 1384: 2012 norm, de nieuwe norm is dus van kracht voor de nieuwe caps).

- Daar waar een snelheidselement aanwezig is, zijn ook menners en overige opzittende verplicht een veiligheid cap te dragen. Er is sprake van een snelheidselement op het moment dat er sprake is van tijdwaarneming dan wel instructie/training die verband houdt met het verhogen van de snelheid.

Eisen aan de instructie.

- Op een hippische accommodatie mag uitsluitend les gegeven worden door een instructeur die de bevoegdheid heeft om les te geven.
- Een aspirant instructeur moeten binnen drie jaar na het behalen van het diploma het instructeursdiploma hebben behaald om les te mogen (blijven) geven.
- Ook tijdens andere hippische activiteiten, zoals kinderfeestjes of managementtrainingen waarbij gereden of gemend wordt, dient altijd een instructeur aanwezig te zijn.

Aanbeveling: instructeurs zijn in het bezit van een geldig BHV diploma.

- **Leswisselingen.**

Leswisselingen moeten op een ordelijke en veilige manier plaatsvinden.

- **Naleving eisen.**

Hoewel een menner een eigen verantwoordelijkheid heeft bij de naleving van de eisen, moet de instructeur in de gaten houden of alle regels worden nageleefd. Wanneer een instructeur merkt dat een menner zich niet aan de regels houdt, moet de instructeur deze daarop aanspreken en zo nodig corrigeren. De instructeur wijst menners en grooms tevens regelmatig op het belang van het goed onderhouden van harnachement, tuig en/of rijtuig.

Weerprotocol.

We willen begeleiders, instructeurs, menners en ouders vragen om bij koud of warm weer ook zelf te overwegen of het weer nog geschikt is om te komen menneren.

De lessen gaan in principe niet door bij:

Vorst indien -5°C of lager. Warmte indien binnentemperatuur 26°C of hoger. Let op: het kan wel zijn dat ondanks hogere of lagere buitentemperaturen, de binnen temperatuur nog altijd aanvaardbaar is. Leden/helpers dienen de lescoördinator te bellen om te vernemen of de lessen doorgaan. Het is ook mogelijk om contact op te nemen met de instructeur van de dag.

Belangrijk om te weten.....

Ten behoeve van de veiligheid en natuurlijk plezierig menneren kennen we regels en aanwijzingen waaraan menners en publiek zich moeten houden. Zonder deze regels zou het gevaarlijk kunnen zijn.

- Een ieder dient zich in de accommodatie rustig te gedragen.
- Tijdens de lessen en wanneer anderszins menners menneren, dient rond en in de nabijheid van de men-rij- en losrijdt baan rust te heersen.
- Behoudens de menners en de instructeurs die aan de lessen deelnemen mag niemand zich met de gang van zaken in de lessen bemoeien.
- Er mag in de accommodatie, stallen en stalgangen, tijdens het menneren niet worden gerookt.
- De rijbaanregels en de regels voor het buitenrijden dienen in acht te worden genomen.
- Alcoholgebruik vlak voor of tijdens het rijden is niet toegestaan.
- Stalgangen dienen leeg te zijn. Kruiwagens, emmers, voer, harnachementen e.d. mogen niet in de gangen staan/hangen. Paarden mogen niet in de gangen worden gepoetst.
- De omheining, wanden, deuren en poorten van de men baan moeten glad afgewerkt zijn. Er mogen geen uitsteeksels van meer dan 2 centimeter zijn. Dit om te voorkomen dat paard en menner zich kunnen verwonden.

Aanbeveling: spanten en randen afschermen (met bijvoorbeeld tyleenslang).

- Wanneer de rijbaan in gebruik is, dient de toegang tot de rijbaan gesloten te zijn.
- **Voorwerpen in de rijbaan.**

In de rijbaan mogen geen voorwerpen staan die de veiligheid nadelig beïnvloeden.

Aanbeveling: het heeft de voorkeur bovenstaande voorwerpen buiten de rijbaan te plaatsen.

- **Eisen gebruik accommodatie.**

Aantal menners in de rijbaan.

Er mogen maximaal 4 enkelspannen in een rijbaan van 20 x 40 meter. Dat wil zeggen: een oppervlakte van 200m² per aanspanning. Is de rijbaan kleiner dan 20 x 40 meter, dan geldt ook altijd het minimum van 200 m² per aanspanning.

Per tweespan geldt een minimale oppervlakte van 300 m² per aanspanning.

Per lang span geldt een minimale oppervlakte van 400 m² per aanspanning.

- **Aanwijzingen** van de ondernemer en van door de ondernemer aangewezen beheerders dienen door iedereen te worden opgevolgd.

Rijbaanregels.

Ook zijn er regels waarin vermeld staat wat je moet doen als je je met meerdere menners op een terrein of in een rijbaan bevindt. Wie heeft er voorrang? Net als in het verkeer gelden ook in de rijbaan en op het wedstrijd- en losrijterrein regels. Als die er niet zijn, zouden er een hoop ongelukken gebeuren. Het is daarom belangrijk dat iedereen zich aan deze regels houdt.

- Aanwijzingen van ondernemer, instructeurs, personeels- en bestuursleden dan wel organiserend comité dienen altijd opgevolgd te worden.
- Bij de omgang met paarden bevelen wij menners en grooms aan om veiligheids schoenen te dragen. Dit zijn schoenen voorzien van een stalen neus.
- Bij het mennen is het niet toegestaan grote, uitstekende en/of loshangende sieraden en losse kleding te dragen.
- Het voornemen om in of uit de rijbaan te gaan, moet luid worden gevraagd en aangekondigd , door bijvoorbeeld “deur vrij!” te roepen.
- Eventueel op- en afstijgen dient gestructureerd en op de A C lijn te geschieden. De paarden dienen op voldoende afstand van elkaar te staan en met de hoofden in dezelfde richting.
- Indien een menner alleen in de rijbaan rijdt dient deze een mobiele telefoon bij zich te dragen.
- Tijdens het mennen dient de rijbaan gesloten te zijn.
- De combinatie die op de linkerhand rijdt heeft bij het elkaar passeren op de hoefslag voorrang.
- De combinatie die een snellere gang heeft en/of zijgangen rijdt heeft altijd voorrang.
- Combinaties mogen elkaar niet snijden bij het passeren. Geef elkaar de ruimte.
- Te paard , op een rijtuig en in de rijbaan mag niet worden gerookt.

Regels voor het buitenrijden.

In de natuur- en recreatief mennen is natuurlijk geweldig.

- Het bestuur en/of het organiserend comité besluit of beoordelen of deelnemende menners over voldoende men kunst beschikken om deel te nemen aan een buitenrit (openbare weg of natuurgebied).

Aanbevolen wordt om een koetsiers bewijs te halen.

- De leider van de groep (of het organiserend comité) moet de menners en grooms van de groep voor vertrek instrueren over de commando's die onderweg worden gegeven en ook over algemene gedragsregels bij een incident, op hol slaan en dergelijke.
- De begeleider dient bekend te zijn met de te rijden route.
- De leider van de groep beschikt over een mobiele telefoon met het alarmnummer, de nummers van de dierenarts
- De leider van de groep heeft een scherp mes met afgeschermd lemmet bij zich.
- Bij een tocht neemt tenminste een deelnemer (bij voorkeur degene die de tocht organiseert) ook zelf een kleine EHBO-set mee.
- Een begeleidende fietser, bromfietser, motor of auto mag niet vlakbij of vlakachter een rijtuig rijden.
- De huisregels en rijbaanregels gelden ook voor buiten rijden, voor zover van toepassing.
- Bij het rijden in het donker of schemer dient de menner de wettelijk verplichte verlichting te voeren, volgens artikel 36 reglement 'verkeersregels en verkeerstekens ' (RVV), 1990. De menner moet rood licht naar achteren stralen en wit of geel licht naar voren.

- Het dragen van reflecterend materiaal aan paard en/of ruitje (koets) wordt sterk aanbevolen.
- Bij buitenritten met minder ervaren menbers en kinderen is de aanwezigheid van een ervaren manner/groom gewenst, ter ondersteuning.

Eisen aan een accommodatie:

Bij een accommodatie waar onze vereniging de mensport beoefend, zijnde buiten- en/of binnen terreinen, controleert het bestuur en de eigenaar van de accommodatie of deze voldoet aan eisen m.b.t. de, het of een:

- **Calamiteiten plan.** Een calamiteiten plan geeft aan wat de voorwaarden zijn waaraan voldaan moet worden om de accommodatie zo goed mogelijk voor te bereiden op een calamiteit. Ook wordt vermeld hoe te handelen in het geval van een calamiteit, zodanig dat er snel en effectief kan worden opgetreden om schade te voorkomen of te beperken. Het calamiteiten plan moet voor medewerkers en BHV-er toegankelijk zijn. Het dient te vinden te zijn op een toegankelijke plaats .

Aanbeveling: op een organisatie die volledig draait op vrijwilligers is minimaal 1 BHV -er aanwezig.

- **Vluchtplan.** Een vluchtplan is een plattegrond van een accommodatie of een gedeelte daarvan, waarop met pictogrammen en bijbehorende legenda wordt aangegeven waar o.a. brandblusmiddelen, EHBO-verbanddozen, (nood) uitgangen, vluchtwegen, verzamelplaats, de hoofdafsluiter van gas, water en elektra en hoofdschakelaar elektriciteit zich bevinden. Ook dient, met een icoontje, te worden aangegeven waar de lezer zich bevindt.
- **Nooduitgangen:**
functioneren deze (gaan ze open, is er een goede vluchtingang, dus niet: ik doe die deuren maar op slot, want anders blijven ze gebruiken- fout dus!) Nooduitgangen dienen altijd vrij te zijn van obstakels.
- **Brand en brandveiligheid:**
Is er brandblusapparatuur en kan men daarmee omgaan, is er stromend water als iemand zich toch gebrand heeft. Kleine blusmiddelen, zoals haspels en brandblussers dienen aanwezig en tijdig gekeurd te zijn volgens de daarvoor geldende wet- en regelgeving.
- **EHBO:**
Is er EHBO materiaal. Duidelijk moet zijn waar deze zich bevindt. Zorg voor een goed en volledig gevulde verbandkist. Na gebruik van de EHBO-verbanddoos moet het ontbrekende materiaal binnen een week worden aangevuld. De verbanddoos moet regelmatig gecontroleerd worden.

Belangrijk: een complete en schone EHBO-verbanddoos dient voor iedereen toegankelijk te zijn.

- **Hoe is het gesteld met de verlichting en elektrische bedrading?**
Kijk goed uit met het ophangen van plastic, slingers, vlaggetjes (bijvoorbeeld niet tegen verlichting, lampen die heet worden! Hang het e.e.a. ook niet te laag, zodat je er gemakkelijk aan kunt blijven hangen. Hang ze ook niet aan verlichtings snoeren. Wikkel kabelhaspels af. Er kan aardig wat stroom door een kabel gaan, als je bijvoorbeeld elektrische kookplaten, radiatoren of gourmetplaten op aansluit. De opgerolde haspel wordt gloeiend heet en kan gemakkelijk doorsmelten. Je kunt beter een korte snoer nemen.
- **Bereikbaarheid.** Op de accommodatie dient een telefoon aanwezig te zijn.

Aanbeveling: wanneer een manner zelfstandig rijdt of ment, terwijl er verder geen andere personen aanwezig zijn, raden wij aan dat de manner een mobiele telefoon bij zich draagt.

- **Rookverbod:**
Met uitzondering van de locaties die daartoe expliciet zijn aangewezen.
- Tijdens activiteiten houden bestuursleden en of eigenaar(s) **toezicht** op het terrein, accommodatie en in de verblijven. Er wordt dan gelet op gevaarlijke situaties (en daarop zo nodig ingegrepen).

Regels voor onderlinge wedstrijden en oefeningen.

Afgeleid van algemeen wedstrijdreglement KNHS versie 2011-1.

Onderlinge wedstrijden hoeven niet te worden aangevraagd en goedgekeurd door de KNHS. Er worden geen resultaten geregistreerd door de KNHS.

De jury en parcoursbouwer hoeven geen officials van de KNHS te zijn. De jury stelt het resultaat van de wedstrijd vast, aan de hand waarvan het klassement wordt opgemaakt. De jury kan voor overleg terugvallen

op de wedstrijdorganisatie. De organisatie houdt zich het recht voor om af te wijken van de reglementen indien dit naar hun mening het wedstrijdverloop ten goede komt.

- **Eigen verantwoordelijkheid.**

De wedstrijd wordt geheel op **eigen risico** verreden. Het bestuur, medewerkers, grondeigenaren en overige betrokkenen kunnen op geen enkele wijze aansprakelijk worden gesteld en/of gehouden worden voor schade veroorzaakt door, en/of aan deelnemers, bezoekers en hun eigendommen. Een geldige WA-verzekering is verplicht.

- **Bewegwijzering:**

Bij de toegang (en/of elders) tot de accommodatie of het terrein, dient een (aanwijzingen) bord (eventueel met pijl) aanwezig te zijn met de volgende tekst of een tekst van gelijke strekking:

✓ *Bezoekers:*

Bezoekers, bezoekers terrein, tribune, publiek, bezoekers melden bij, uitsluitend toegankelijk voor bezoekers, verboden toegang voor onbevoegden, (stallen) uitsluitend toegankelijk voor leden of bezoekers onder begeleiding van etc.

✓ *Parkeren:*

Parkeerplaats bezoekers. Parkeren publiek. Parkeerplaats deelnemers (menners). Parkeerplaats trailers, parkeerplaats vrachtauto's etc.

✓ *Terrein:*

Losrijterrein, Wedstrijdterrein, Tentoonstellingsterrein, Catering, Speelsterrein, Ingang, Uitgang, Nooduitgang, EHBO, Toiletten, Catering, Jury, Wedstrijdorganisatie, Secretariaat etc.

✓ *Verboden voor of geen doorgang :*

Paarden, menners, rijtuigen, publiek, kinderen etc.

- **EHBO/BHV.:**

Zijn er EHBO'ers aanwezig? De wedstrijdorganisatie dient er voor te zorgen dat er een bedrijfshulpverlener of EHBO'er aanwezig is. Daarnaast dient ook EHBO-materiaal en het telefoonnummer van een dienstdoend arts en veearts aanwezig te zijn.

Lijst met namen:

Huisartsen Bergharen en omgeving:

Dierenartsen Bergharen en omgeving:

- Deelnemers en grooms zijn verplicht een veiligheidshelm (bedoeld voor de paardensport) te dragen, ook op het losrijdt-terrein. Kinderen beneden (12 jaar) mogen niet op het ruitje m.u.v. de jeugdruiter. Er mag alleen worden deelgenomen met een vierwielige wagen voorzien van een rem.
- Iedere deelnemer is verantwoordelijk voor de gedragingen op en nabij het wedstrijdterrein van zijn begeleider, zijn helper en van andere personen die tot zijn invloedssfeer behoren, waaronder in ieder geval begrepen familieleden, vrienden en kennissen. Wangedrag van een van deze personen wordt de deelnemer aangerekend.
- Deelnemer is verantwoordelijk voor het zorgen voor een geldige inenting van de paarden/pony's tegen influenza.
- Wanneer de jury vermoedt dat wordt deelgenomen met een paard dat ziek, kreupel en/of hoog drachtig is, dient deze te beoordelen of verder rijden is toegestaan. De jury kan hiervoor overleg plegen met de wedstrijdorganisatie en het bestuur van de menvereniging.
- Iedere vorm van wrede of ruw behandeling van paarden is uitdrukkelijk verboden op zowel het oefen- als het losrijt-terrein als elders op het wedstrijdterrein. Dit zal leiden tot uitsluiting van de wedstrijd.

Deelname aan activiteiten bij derden.

Los van eventuele aanvullende eisen en voorwaarden van de terreineigenaren geldt voor deelname aan aangespannen activiteiten: Het dragen van een helm is verplicht voor iedereen op het ruitje.

Terreinen worden netjes achtergelaten.

Wat te doen bij Calamiteiten

Belangrijk: blijf kalm!

Volg altijd de instructies op van uw instructeur/de BHV-er/Ringmeester!

Bij ongeval

- Verplaats het slachtoffer niet, tenzij dit absoluut noodzakelijk is. Let goed op gevaar voor jezelf. Voorkom erger!
- Probeer een op hol geslagen paard NOOIT te stoppen door er VOOR te gaan staan!
- Zorg ervoor dat de overige paarden bij elkaar blijven, halt houden en stil blijven staan, of als dat niet anders kan in een volte blijven stappen. De overige ruiters dienen te paard te blijven.
- Vraag hulp van BHV / hulpverlening
- Stel het slachtoffer gerust.
- Zorg voor deskundige hulp.
- Blijf bij het slachtoffer en laat iemand anders zo snel mogelijk deskundige hulp waarschuwen. (huisarts, dierenarts of bellen 112)
Informatie melden:
Plaats en aard ongeval.
Aantal slachtoffers.
Vermoedelijk letsel.
Naam melder (e.v.t. telefoon nr.)
- Laat de melder daarna terugkomen en indien nodig paard/pony verzorgen.
- Verleen EHBO ter plaatse alleen als dit noodzakelijk is i.v.m. gevaar!
- **Denk om uw eigen veiligheid en die van anderen.**

Bij brand

- Slachtoffers redden. Denk om uw eigen veiligheid!
- Bel brandweer tel. nr. 112
Informatie melden:
De plaats van de brand..
De aard van de brand.
De omvang van de brand.
- Gedrag: Gevarezone verlaten met eventueel paarden en pony's.
- Aangegeven vluchtwegen volgen.
- Melden bij verzamelplaats
- Indien kundig trachten brand te blussen anders wachten op de brandweer.
- Paarden rustig houden en zo snel mogelijk vervoeren naar veilige plaats door deskundig personeel.
- Paarden verwijderd houden van de aanrijdroute van de brandweer of ambulance.
- **Denk om uw eigen veiligheid en die van anderen.**

Voor gelezen:

De datum:

Handtekening: